

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 224

1. juni 2022
Sagsnr.: 22/09265

I brev af 5. maj 2022 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Alm. del – spørgsmål 224:

”Vil ministeren kommentere opfølgning på foretrædet den 28/4-22 fra Skoler i Holbæk kommune om retten til selv at bestemme valgfag og udfordre mulighederne i Velfærdsaftalen, vedr. tilrettelæggelse af folkeskolens afgangsprøver, jf. BUU alm. del – bilag 164 (internt).”

Svar:

I det fremsendte bilag 164 fra kredsformanden for Holbæk Lærerkreds fremgår bl.a., at lærerkredsen og eleverne på skolerne i Holbæk Kommune ønsker mulighed for som led i velfærdsaftalerne på folkeskoleområdet at kunne erstatte samtlige praktiske/musiske valgfag med andre fag.

Med velfærdsaftaleloven på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet har de to velfærdsaftalekommuner på folkeskoleområdet fået mulighed for at fravige folkeskolelovens regler om fag og fagfordeling (folkeskolelovens § 5), hvilket bl.a. giver kommunerne mulighed for at etablere nye fag. Derudover har velfærdsaftalekommunerne mulighed for at fravige reglerne om valgfag (folkeskolelovens § 9), herunder bestemmelsen om, at eleverne på 7. og 8. klassetrin skal tilbydes valgfaget håndværk og design og kan tilbydes valgfagene billedkunst, musik og madkundskab, og at eleven skal vælge et af disse valgfag.

Det er dermed allerede muligt for alle skolerne inden for velfærdsaftalekommunerne at erstatte de i loven anførte praktiske/musiske valgfag med nye praktiske/musiske valgfag, som etableres af kommunerne selv. I forlængelse heraf er det også gjort muligt at lade velfærdsaftalekommunernes elever gå til prøve i disse nye praktiske/musiske valgfag i 8. klasse, hvis kommunen eller skolen vælger at udskifte det praktiske/musiske prøvfag med et andet. Det følger dog af velfærdsaftaleloven, at de omfattede kommuner skal indsende en ansøgning herom, der skal godken-

des af børne- og undervisningsministeren. Ansøgningen skal bl.a. indeholde undervisningsbeskrivelse for det nye prøvefag, prøvekriterier og mål mv. Ansøgningerne skal godkendes for at sikre, at niveauet for folkeskolens afgangsprøver bliver ensartet på tværs af landet, sådan at alle elever i landet stilles lige i forhold til de videre muligheder for optagelse på en ungdomsuddannelse.

Holbæk Lærerkreds anfører derudover, at man politisk burde overveje at lade de praktiske/musiske valgfag være et helle, hvor der ikke aflægges prøve.

Prøven i det praktiske/musiske valgfag på 8. klassetrin blev indført ved lovændring i 2019 i forlængelse af aftale af 12. juni 2018 om styrket praksisfaglighed i folkeskolen og aftalen ”Fra folkeskole til faglært – fremtidens erhvervsuddannelser” af 22. november 2018. Baggrunden var et ønske om at styrke praksisfagligheden i folkeskolen og elevernes oplevelse af, at det praksisfaglige indhold af undervisningen er vigtigt. Det fremgår af bemærkningerne til lovændringen, at en prøve i et praktisk/musisk valgfag vil understrege vigtigheden af praksisfaglighed.

Endelig anfører Holbæk Lærerkreds, at flere skoler i Holbæk Kommune ønsker at lave (mindre) ændringer i de eksisterende afgangsprøver, så prøverne afspejler de ændringer i undervisningen, lærerne lægger op til. Lærerkredsen tilføjer hertil, at det i den forbindelse vil være oplagt at anvende forsøgsbestemmelsen i bekendtgørelsen om folkeskolens prøver (prøvebekendtgørelsen) til at godkende sådanne fravigelser fra de gældende regler om bl.a. prøveformer.

Alle kommuner – både de, som er omfattet af velfærdsaftaleloven, og de, som ikke er – kan anmode Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) om godkendelse til at fravige prøvebekendtgørelsens bestemmelser efter bekendtgørelsens § 73. Herefter kan STUK i særlige tilfælde godkende disse fravigelser som led i forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde. Det er alene forhold, der er reguleret i prøvebekendtgørelsen, herunder bl.a. prøvens tilrettelæggelse og kravene til de enkelte fag, der kan fraviges efter forsøgsbestemmelsen i prøvebekendtgørelsen. Forhold vedrørende prøverne, som er fastsat i folkeskoleloven, herunder fx antallet af obligatoriske prøver, kan ikke fraviges efter forsøgsbestemmelsen i prøvebekendtgørelsen.

Efter velfærdsaftalelovens § 4 kan børne- og undervisningsministeren anvende forsøgsbestemmelser i anden lovgivning mere vidtgående i forhold til konkrete ønsker om yderligere frihedsgrader over for de kommuner, som er omfattet af velfærdsaftaleloven, end landets øvrige kommuner. Godkendelse af ansøgningerne vil forudsætte, at alle elever fortsat behandles lige i forhold til optagelse på videre uddannelse.

Ift. det anførte om svar fra STUK på ansøgninger om forsøg med prøverne kan jeg henvide til min besvarelse af BUU spm. 221, hvor det bl.a. fremgår, at både Holbæk Kommune og Esbjerg Kommune den 9. maj 2022 har fået svar på deres ansøgninger.

Med venlig hilsen

Pernille Rosenkrantz-Theil